

Informace ze zdravotnictví Jihomoravského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Brno
20.5.2002

4

Činnost oboru tuberkulózy a respiračních nemocí v Jihomoravském kraji v roce 2001

Podkladem pro zpracování dat o ambulantní činnosti oboru tuberkulózy a respiračních nemocí je výkaz A (MZ)1-01 za rok 2001. Návratnost výkazů činila 100 %. Také v roce 2001 byla data sledována za všechny rezorty. V kraji je obor tuberkulózy a respiračních nemocí v rezortu zdravotnictví a spravedlnosti.

Ambulantní péči na 26 odděleních a pracovištích TRN zabezpečovalo celkem 29,16 lékařů a 64,70 středních zdravotnických pracovníků (přepočtený počet). Z celkového počtu lékařů tvoří 1,3 úvazku smluvní pracovníci. Jedná se o pracovníky, kteří poskytují v zařízení zdravotní péči a nepatří do evidenčního počtu, tzn. že pracují na dohodu, na smlouvu o dílo nebo jako spolupracující rodinný příslušník. V průběhu roku bylo poskytnuto celkem 206 422 ošetření/vyšetření v oboru TRN.

Činnost oboru tuberkulózy a respiračních nemocí

Okres	Lékaři	SZP	Počet ošetření/vyšetření	
	přepočtené počty		celkem	na 1 000 obyvatel
Blansko	2,00	4,00	14 337	132,7
Brno - město	12,02	26,50	79 744	210,8
Brno - venkov	2,00	4,00	8 992	56,1
Břeclav	3,60	7,00	20 654	165,3
Hodonín	4,04	10,60	33 268	207,5
Vyškov	2,00	3,60	14 424	166,2
Znojmo	2,20	9,00	35 003	305,8
JHM kraj	27,86	64,70	206 422	182,2

Ambulantní pracoviště evidovala celkem 5 601 osob se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou, z toho ve skupině R1 ¹⁾ 62 % a ve skupině R2 ²⁾ 38 % osob. Děti mladší 15 let představovaly 9,3 % z celkového počtu osob se zvýšeným rizikem onemocnění. Na pracovištích TRN bylo léčeno 8 086 osob pro vyšší riziko onemocnění plicní rakovinou. Z těchto osob tvořili kuřáci s vysokým konzumem cigaret 96,2 %, osoby s profesionální expozicí kancerogenů 3,7 % a osoby s dysplastickými buňkami ve sputu 0,1 %.

Osoby se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou

Okres	Osoby se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou				Osoby s vyšším rizikem onemocnění plicní rakovinou
	skupina R1 ¹⁾		skupina R2 ²⁾		
	celkem	z toho děti 0-14 let	celkem	z toho děti 0-14 let	
	absolutně				
Blansko	434	-	171	3	684
Brno – město	1 057	23	448	31	2 248
Brno – venkov	176	-	32	9	90
Břeclav	251	-	37	7	1 434
Hodonín	542	3	129	11	2 554
Vyškov	324	-	488	397	58
Znojmo	715	-	797	38	1 018
JHM kraj	3 499	26	2 102	496	8 086
	na 10 000 obyvatel				
Blansko	40,2	-	15,8	0,3	63,3
Brno – město	27,9	0,6	11,8	0,8	59,4
Brno – venkov	11,0	-	2,0	0,6	5,6
Břeclav	20,1	-	3,0	0,6	114,8
Hodonín	33,8	0,2	8,1	0,7	159,3
Vyškov	37,3	-	56,2	45,7	6,7
Znojmo	62,5	-	69,6	3,3	88,9
JHM kraj	30,9	0,2	18,6	4,4	71,4

1) Skupina R1 - osoby, které mají závažné přidružené nemoci, závažné přidružené podmínky a které mají rozsáhlé zbytkové změny po léčení tuberkulózy nebo jiné mykobakteriízy

2) Skupina R2 - osoby v kontaktu s bakteriologicky ověřenou tuberkulózou nebo jinou mykobakteriízou

Tuberkulínovým testem bylo ambulantně vyšetřeno celkem 19 164 osob, z toho 15 949 dětí ve věku předepsaném vyhláškou MZ č. 439/2000 Sb. Výsledek tbk testu v intervalu 0 - 5 mm mělo 61 % léčených osob, 37 % v intervalu 6 - 15 mm a 2 % nad 15 mm. Na základě negativní tuberkulínové zkoušky bylo u 10 957 osob provedeno BCG očkování, z toho 13,7 % u dvouletých dětí, 77,2 % u 11 letých dětí, 2,4 % u 14 letých dětí a 6,7 % u ostatních osob. Dále byla provedena primovakcinace u 389 dětí do 6 týdnů věku, které nebyly ze zdravotních či váhových důvodů očkovány v porodnici. Komplikace po BCG očkování byly zaznamenány u 0,7 % očkovaných osob.

Pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí bylo na ambulantních pracovištích TRN dispenzarizováno 42 003 osob, muži a ženy v poměru 1:1. Nově zjištěná onemocnění se podílela na dispenzarizaci 11,5 % a děti 0,2 %. Nejčastější příčinou dispenzarizace byla chronická bronchitis (54,6 %), astma bronchiale (20,4 %) a zánětlivá onemocnění plic (8,8 %). Zhoubné novotvary dýchacího ústrojí se podílely na celkové dispenzarizaci 2,9 %.

V roce 2001 bylo dispenzarizováno 4 823 osob pro nově zjištěná onemocnění, kde 55,4 % tvořili muži. Nejčastější příčinou dispenzarizace byla chronická bronchitis (38,2 %), astma bronchiale (21,0 %) a zánětlivá onemocnění plic (20,5 %).

Osoby dispenzarizované pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí (DÚ)

Onemocnění Diagnóza MKN-10	Celkem		z toho			
			děti (0-14 let)		osoby nově přijaté nově zjištěná onemoc.	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Zhoubné novotvary DÚ ověřené cytologicky nebo histologicky (C33, C34.0-9, C39.9)	895	315	0	0	311	84
Neověřené zhoubné novotvary DÚ	86	52	0	0	33	17
Nezhoubné novotvary DÚ (D14.2-4, D19.0)	224	192	0	0	49	11
Zánětlivá onemocnění plic (J12.0-9, J13, J14, J15.0-9, J16.0,8, J17.0-9)	2 144	1 567	11	5	559	428
Chronická bronchitis (J41.0-8, J42, J44.0-9)	11 177	11 737	13	10	1 019	821
Astma bronchiale (J45.1-9, J46)	3 695	4 878	14	15	434	578
Emfyzém plic (J43.0-9)	364	230	0	0	44	23
Bronchiektázie (J47)	198	168	0	0	10	6
Sarkoidóza (D86.0,2)	331	602	0	0	28	37
Pneumokoniózy (J60, J61, J62.0-8, J64, J65, J66.0-8)	363	31	0	0	13	2
Difúzní plicní fibrózy a alerg. alveolitis (J67.0-9, J84.0-9)	205	234	0	1	29	33
Nenádorová onemocnění pohrudnice (J86.0,9, J90, J91, J92.0-9, J94.0-9)	670	422	0	0	43	23
Nemoci plicního oběhu a následky oběhových změn (I26.0,9, I27.0-9, I28.0-9)	240	180	0	0	36	40
Jiná netbc onemocnění DÚ se závažným průběhem (J68.0-9, J69.0-8, J70.0-9, J80, J96.0-9, J98.0,4,6-9)	452	351	0	0	63	49
Celkem	21 044	20 959	38	31	2 671	2 152

Zpracovala: Ivana Karasová